

Külföldi hírek,

lapozzunk

A Devil's Hole-barlang két áldozatot követelt

Az Egyesült Államok Nevada államában Las Vegastól 90 mérföldnyire ÉNY-ra nyílik egy rendkívül tiszta, 33,3 °C-os vízü barlang. Mint minden hévizes barlang, ez is bizarr formákat mutat, melyekről Devil's Hole-barlangnak (azaz Ördöglyuk-barlangnak) nevezték el.

1965. június 20-án David Rose (20 éves), Jack Alter (20), Paul Giancontieri (19) és William Alter (19) felkeresték a barlangot, hogy ott merüléseket hajtsanak végre. A két Alter-testvér és Rose gyakorlott búvárok voltak, előzőleg már többször merültek barlangban is. William kivételével mindegyikük lemerült 60 m mélységig, majd amikor levegőjük fogytán volt, elindultak a felszín felé. Menet közben megdöbbenve vették észre, hogy Giancontieri eltűnt. Felszínre érve gyorsan készüléket cseréltek, s újra lemerülve lázasan kutatni kezdtek az eltűnt után. Húsz perc múlva, amikor Jack Alter a felszínre jött, rádöbbsent, hogy Rose is eltűnt. Ezután William Alter elhajtott Las Vegasba segítségért.

A leggyorsabban riadóztatott csoport a rendőrségé volt, amely másnap reggelre meg is érkezett a barlang bejáratához. A későbbiek folyamán csatlakoztak hozzájuk a város amatőr búvárai is. Mivel a barlangnak van egy levegős terme — a Brown-terem (Barna-terem), melyet egy 30 m mély szifon zár el a felszíntől —, feltételezték, hogy az eltűnt búvárok egy ilyen eddig még ismeretlen kürtőbe vagy terembe tévedtek.

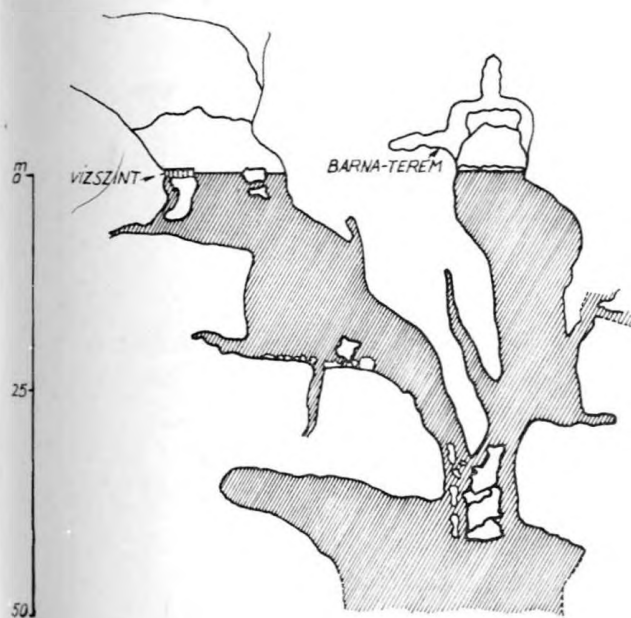
Régebben már több barlangkutató és könnyűbúvár-csoport is végzett itt kutatásokat, de a barlang nagy méretei és mélysége miatt csak nagyon lassan tudtak előrehaladni. Ilyen feltételek mellett a leggyakorlottabb búvárok sem kockáztatták a 60–70 m-nél mélyebbre történő merülést. A mentés eredménytelen maradt.

Ezek után valószínűleg sohasem tisztázhatók a baleset körülményei, de sok fontos tanulságot lehet levonni belőle, melyeket a következő pontokban foglalhatunk össze:

1. A négy búvár meg nem engedett módon végezte akcióját.
2. Nem követték azt az általános szabályt, mely szerint tájékoztatni kell a megbízott személyeket arról, hogy hova mennek és mikorra várható a vizsztatérésük.
3. Nem volt meg a gyakorlatuk a nagy mélységbe való merülésekben.
4. Egy kezdő búvár semmilyen körülmények között sem merülhetett volna 60 m mélységig.
5. Felszerelésük nem volt megfelelő a mélymerülésre.
6. A gyakorlatlanság és szervezetlenség miatt nem követték a barlangi merülések általánosan elfogadott előírásait.
7. Nem tájékoztak előzetesen a segélykérési lehetőségekről: a mentés esélyeit növelhetette volna, ha tudnak arról, hogy a barlang közelében telefon áll rendelkezésre.

Az „NSS NEWS” 1965. évi 8. száma alapján

Plózer István

AZ ELSACHBRÖLLER KUTATÁSA

A Grabenstetter-völgy (Sváb-Alb) egy régi barlangrendszeret keresztülvágvá választotta le annak felső részét, a mai Falkenstein-barlangot.

A Falkenstein-ösbarlang alsó részét 1956 óta keresik. W. Eisele 1961-ben erős árvízi kitörést figyelt meg 150 m-rel a Falkenstein-barlang alatt, az Elsach-függőforrással szemben. Fialat kutatók ekkor kb. 50 m-nyire hatoltak be az Elsachbröllerbe. 1961 novemberében az „Arbeitsgemeinschaft Karst und Höhle” tagjai kibontottak egy szűkületet és eljutottak 197 m-ig, a Schatten (Árnyék)-tóig. Ezzel zárult a kutatás első szakasza.

1963-ban J. Hasenmayer három magányos túrát tett a barlangban. A szűk és iszapos járatokon át rendkívüli nehézségek árán búvárkészüléket vitt be. Először a 12 m hosszú Schatten-szifont és a „szifon-kombináció” első két szifonját úszta át. Ezután a „Siphon der Einsamkeit” (Magányosság Szifonja) következett, mely után 20 m-rel a folyosó derékszögben balra kanyarodik, jobbra pedig egy mellékág jelenik meg, a Junge Spalte, ahova szintén behatolt. A főág a Falkenstein-tóban tűnik el. Közben a kutatók egy csoportja a Schattel-tóig felmérte a barlangot, és A. Wunsch fürdőruhában átúszta az Schatten-szifont.

1966-ban a harmadik kutatási periódus döntő eredményeket hozott. A főjárat elején kötömbök alatt lejutottak az eredeti járatlpra és ott megtalálták a főág rég keresett, dél felé tartó folytatását,

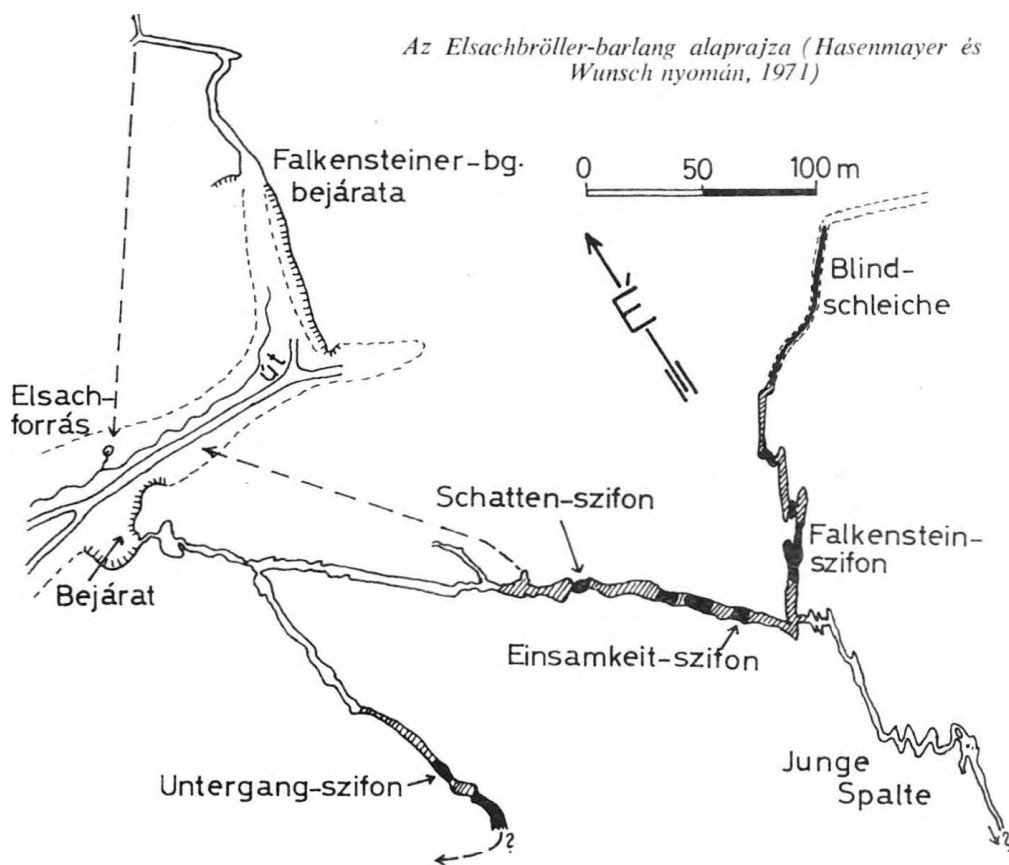
melyet 153 m után szifon zár le (Untergang = Aluljáró). A barlang másik végén a Falkenstein-szifont (25 m hosszú) 1971 júliusában úszta át J. Hasenmayer, az utána következő (Blindschleiche) szifont, mely 9 m mély és 90 m hosszú, ugyanezen év szeptemberében. E szifon után kb. 60 m hosszú 1–2 m széles folyosó következik, utána a barlang legnagyobb terme (a bejáratól 550 m). Ugyanezen akció alkalmával mérték fel a segítőtársak a Junge Spalte-ágot.

Ragadós iszap, szorongató hasadékok, 9 veszélyes szifon. Félig kutatási hely, félig egérfogó: ez az Elsachbröller, és három végpontról megy tovább. A nagy terembe ebben az évtizedben aligha hatolnak be mégegyszer, és a Junge Spalte folytatása (Lehmbahnen) sem vonzó. Elsősorban az Untergang-szifon az érdekes, ahol a Falkenstein-ösbarlang dél felé folytatódik.

A Laichinger Höhlenfreund
1973/74 évi 16/17. füzetének
38–40. oldalán megjelent
cikk alapján készítette

Gádos Miklós

A fordító megjegyzése: Tiszteletre méltó J. Hasenmayer munkája, de követésre nem ajánlom. Egyetlen alkalommal sem volt biztosító búvár mellette, sőt érdemleges tartalékkészüléke sem volt soha. Így a legkisebb baleset is végzetessé vált volna.

A Rowland-barlang csapdája

1965. április 3-án szombaton reggel 7 órakor az Arkansasi Barlangkutató Csoport négy tagja barlangfeltárás céljából leszállt az USA Arkansas államának Stone megyéjében található Rowland-barlangba.

A kutatóutat több napra tervezték, hogy újabb barlangi járatokat tárjanak fel, így felszereléseiket és készleteiket ehhez igazították. Péntektől vasárnapig zivatar tombolt a környéken, de mivel jól ismerték a barlangot és tudták, hogy aktív vízfolyás nincs, nem gondoltak semmi veszélyre. 1961-ben ugyan a barlang egyik mélyebb részét víz öntötte el, de akkor több hetes esőzés volt.

A Rowland-barlang az egyik legnagyobb és legbonyolultabb barlang Arkansas államban, az elejét 270 m hosszan a látogatók részére is megnyitották. A kutatócsoport tagjai megállapodtak a felszínen maradottakkal, hogy első túrájukról 24 óra múlva visszatérnek. A megbeszélt időben valóban vissza is fordultak és elértek ahhoz a mély részhez, melyet 1961-ben víz öntött el. Ennek a mélyen fekvő folyosónak a lejáratában régebben 42 lépcsőfokot vágtak a könnyebb közlekedés érdekében (lásd a mellékelt ábrát), és ebből most csak 15 fok látszott ki, a többit víz borította mintegy 150 méternyi hosszúságban. Ebből a 150 méterből 30–40 méter teljesen zárt volt, így a kutatók letáboroztak és beosztották élelmüket. Számításuk szerint néhány napon belül le kellett volna húzódnia a 7,5 m mély víznek.

Vasárnap reggel 9 órakor a kintiek észrevették, hogy a barlangjáró társaik már két órát késnek.

Bementek a barlangba és megdöbbenve vették észre, hogy a folyosót, melyen a kutatóknak ki kellett volna jönniük, víz borítja.

Mivel a barlang látogatói számára villanyvilágítás volt bevezetve még a szifonon túlra is, így a bentrekedtek az áramkör megszakításával SOS jeleket adtak. A kintlevők riasztották a hatóságokat, valamint egy amatőr bűvárt is, aki beúszott a szifon háromnegyed részéig, de onnan visszafordult. Vasárnap éjjel folyamán még öt bűvárt gyűjtöttek egybe, olyanokat, akik már merültek barlangban. Céljuk az volt, hogy átjussanak a szifonon és megállapítsák, hogy a kutatók milyen kondícióban vannak. Először két bűvár ment be. Az egyik megtalálta az átvezető hasadékokat, a másik azonban rosszul lett és így ki kellett jönniük. A tapasztalatlanság és a rossz felszerelés miatt (négy nyomáscsökkentő rossz volt) Washingtonból kellett mentőosztagot hívni.

Hétfőn reggel a washingtoni mentőosztag, a haditengerészet két bűvára, valamint két hivatásos bűvár megérkeztek a barlanghoz, és azonnal hozzáfogtak a mentéshez. Sikeresen átjutottak a mintegy 150 méternyi szakaszon és megtalálták a négy barlangkutatót, akiknek gyors bűvártanfolyamot tartottak. Az átvitt készülékekkel a kutatók sikeresen átkeltek a szifonon, de sajnos visszatérés közben az egyik katona-bűvár szivgörcsben meghalt.

Az újságok, a rádió és a televízió nagy szenzációt kavart az ügyből, de végső soron személy szerint senkit sem lehetett hibáztatni a balesetért.

Plózer István

